

PAŞABAHÇE AHMET FERİT İNAL ANADOLU LİSESİ

VELİ BİLGİLENDİRME BROŞÜRÜ

ALAN VE MESLEK SEÇİMİNDE AİLENİN ROLÜ

Aileler pek çok konuda olduğu gibi meslek seçiminde de çocukları için çok önemli bir etkiye ve role sahiptir. Çocuğunun gelecekteki mutluluğu için pek çok fedakarlığı yapmaya hazır olan anne babalar bu konuda da tüm olanaklarını seferber ederek çocuklarının geleceği için sağlam temelleri daha o çok küçükken atmaya başlar, onun eğitim öğretim ihtiyaçlarını gidermek için elinden gelen gayreti gösterir. Çocukların eğitim görecekları lise, alan, üniversite ve bölümü seçtikleri tercih dönemlerinde ailenin bu konudaki etkilerini açık bir şekilde görmek mümkün. Ailenin gerek çocuk yetiştirme tutumlarıyla, gerek yaşam şekliyle ve gerekse çocuğa fark etmeden ya da özellikle aşıladığı değerlerle meslekle ilgili kararlarını önemli boyutta etkilediğini belirtmek abartılı olmayacaktır.

Çocukların meslek seçiminde doğru kararlar vermeleri konusunda aileye düşen sorumluluklar aşağıda özetlenmiştir:

Yaz tatilinde çalışmak isteyen çocuğumuzu yüreklendirin; çalışması için olanak sağlayın,

- **Toplumca “kariyeri yüksek“ olduğu belirtilen bir meslekten çok kendini gerçekleştirilebileceği; mutlu ve başarılı olabileceği bir mesleği seçebilmesine fırsat verin,**
- Çocukları güçlü ve zayıf yönleriyle tanımak. Onların yapmayı sevdikleri ya da sevmedikleri, çok iyi yaptıkları veya daha az iyi yaptıkları aktivite ve etkinlikler konusunda en çok fikre anne ve babalar sahiptir, sahip olmalıdır. Bu nedenle onların gözlem ve değerlendirmeleri ve hatta rehberlikleri çok önemlidir.
- Çocuklarının kendilerini tanımalarını sağlamak. Bu konuda onlar için imkanlar yaratmak, çeşitli deneyim ortamları sağlayarak çocuğun kendisi hakkında fikir sahibi olmasını sağlamak.
- Yaşantılarını zenginleştirecek ilgi duyduğu yetenek alanlarıyla ilgili sosyal etkinliklere yönelmesini desteklemek.
- Çocuğunun zayıf ve güçlü olduğu yönlerini keşfetmesini, güçlü olduğu yönlerini geliştirmesini, zayıf yönleriyle de barışık olmasını sağlamak.
- Çocuğa çeşitli işleri deneyimleyebilecekleri imkânlar yaratmak (yaz tatillerinde çalışmak istiyorsa, ona cesaret vermek).
- Küçüklükten itibaren çeşitli sorumluluklar ve görevler vererek onun kendisine güven duymasını sağlamak, yapabildiği ve yapamadığı etkinliklerle ilgili farkında ve kendisiyle barışık olmasına yönelik bir rehberlik yapmak.
- Çocuğu anne veya babanın başaramadıklarını başaracak bir temsil, kendisinin bir parçası, uzantısı olarak algılamanın bir sonucu olan “*Ben olamadım, sen ol*” şeklindeki genel yaklaşımdan uzak durmak.
- Meslek seçme kararını ona bırakmak ancak onu yalnız bırakmamak, desteklemek.
- Onun için ulaşılmaz zor hedefler belirlemek yerine gerçekçi hedefler belirlemesine destek olmak.
- Önündeki lise, üniversite, meslek/bölüm seçeneklerini görmesi konusunda rehberlik etmek.
- Tercihlerini yaparken onu yalnız bırakmamak, gerekli rehberliği yapmak, fakat son kararı kendisine bırakmak.
- Çocuğunun ilgi yetenek ve değerleriyle kendisinden farklı bir birey olduğunu kabul etmek.

- Çocuğun potansiyelinin farkında olmak ve potansiyelinin üstünde beklenti içinde olmak yerine, potansiyelini gerçekleştirmesini sağlamak.
- Anne babanın kendi mesleki değerlerinden bağımsız bir şekilde çocuğun kendisine ait mesleki değerler oluşturmalarını sağlamak.
- Bireysel farklılıkları vurgulamak, onu kendisiyle, başka çocuklarla ya da kardeşiyle kıyaslamamak.
- Çocuklarının kendine güven duymasını sağlamak. Bunun için destekleyici bir yaklaşım içinde olmak.
- Çocukla hayattan beklentileri konusunda sohbetler etmek. Onun da beklentileri üzerinde düşünmesini sağlamak.
- Çocuğun gelecekle ilgili hayal ve planlarını önemsemek, desteklemek.
- Farklı meslek gruplarından bireylerle tanışmasını, farklı mesleklerin çalışma ortam ve koşullarını görmesi için işyerlerine ziyaretlerde bulunmasını teşvik etmek

Anne Baba İçin Anahtar Cümleler

- *Bu işi başarabileceğini biliyorum.*
- *Kararlarına güveniyorum.*
- *Kendin için en doğru kararı senin vereceğini biliyorum.*
- *Sana güveniyorum.*
- *Gerekeni yapacağını biliyorum.*
- *Kendin için en doğru kararı kendin verebilirsin.*

Anne Babanın Uzak Durması Gereken Cümleler

- *Ben olmayı çok istedim, koşullarım elvermedi, olamadım. Ama senin elinde imkan çok.*
- *Ben olamadım sen ol!*
- *Bu çalışmayla senden bir şey olmaz.*
- *Bak kuzenin oldu. Senin neyin eksik?*
- *...alanını kolayca kaçtığın için seçiyorsun.*
- *Sen bu mesleği seç, diğerini hobi olarak zaten sürdürürsün.*

ENES ULU

Okul Psikolojik Danışmanı

AHMET FERİT İNAL ANADOLU LİSESİ